

به نام خدا

فضای مجازی و تاثیر آن بر دانش آموزان مدارس

مؤلفان :

سودابه کردحیبی

حلیمه کردحیبی

افسانه کردحیبی

برزو کردحیبی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

عنوان و نام پدیدآور: فضای مجازی و تاثیر آن بر دانش آموزان مدارس / مولفان سودابه کردحیبی... [و دیگران].
مشخصات نشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران) ، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ۱۳۹ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۴۵۰-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: مولفان سودابه کردحیبی، حلیمه کردحیبی، افسانه کردحیبی، برزو کردحیبی.

Cyberspace -- Iran -- Influence موضوع: فضای مجازی -- ایران -- تاثیر

Internet in education -- Iran اینترنت و آموزش و پرورش -- ایران

Internet in education -- Social aspects اینترنت و آموزش و پرورش -- جنبه های اجتماعی

Cyberspace -- Social aspects -- Iran فضای مجازی -- ایران -- جنبه های اجتماعی

اینترنت و نوجوانان -- ایران -- جنبه های اجتماعی

Internet and teenagers -- Iran -- Social aspects

شبکه های اجتماعی پیوسته -- ایران -- جنبه های اجتماعی

Online social networks -- Iran -- Social aspects

شناسه افزوده: کردحیبی، سودابه، ۱۳۶۷-

رده بندی کنگره: HM۸۵۱

رده بندی دیویی: ۳۰۳/۴۸۳۳

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۲۹۴۹۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: فضای مجازی و تاثیر آن بر دانش آموزان مدارس
مولفان: سودابه کردحیبی - حلیمه کردحیبی - افسانه کردحیبی - برزو کردحیبی

ناشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

چاپ: زبرجد

قیمت: ۱۱۳۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۴۵۰-۸

تلفن مرکز بخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir



انتشارات ارسطو



فهرست مطالب

| صفحه | عنوان |
|---------|---|
| ۷..... | اینترنت (INTERNET)..... |
| ۸..... | تاریخچه اینترنت..... |
| ۱۱..... | تاریخچه اینترنت در ایران..... |
| ۱۴..... | مزایا و معایب اینترنت..... |
| ۱۵..... | مزایای اینترنت..... |
| ۱۹..... | معایب اینترنت..... |
| ۲۷..... | کاربرد های اینترنت در زندگی روزمره..... |
| ۳۰..... | فضای مجازی یا اینترنت..... |
| ۳۱..... | معنای فضای مجازی و ویژگی های آن..... |
| ۳۶..... | خدمات پایه: شامل موتورهای جست و جو است..... |
| ۳۶..... | مزایای فضای مجازی..... |
| ۴۲..... | مضرات فضای مجازی..... |
| ۴۷..... | آسیب ها و راهکارهای فضای مجازی..... |
| ۴۸..... | راه کار مقابله با آسیب های فضای مجازی..... |
| ۴۹..... | وظایف حاکمیتی..... |
| ۴۹..... | آسیب های فکری..... |
| ۵۰..... | ویژگی های فضای مجازی..... |
| ۵۲..... | آسیب های اجتماعی - فرهنگی..... |
| ۵۳..... | آسیب های اخلاقی..... |

- ۵۳..... قرار گرفتن در معرض فرهنگ های گوناگون
- ۵۴..... آسیب های جسمی
- ۵۵..... تلفن همراه
- ۵۵..... ارزیابی تأثیرات اجتماعی فضای مجازی:
- ۶۲..... شبکه های اجتماعی :
- ۶۴..... مضرات استفاده از اینترنت و فضای مجازی:
- ۶۵..... فضای مجازی و نارضایتی های خانوادگی
- ۶۷..... راهکارهای پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی نوپدید فضای مجازی
- ۶۸..... معرفی ۲۱ عدد از محبوب ترین شبکه های اجتماعی حال حاضر اینترنت
- ۷۰..... پینترست
- ۷۴..... تاثیر شبکه های اجتماعی بر خانواده در بعد مثبت
- ۷۵..... تاثیر شبکه های اجتماعی بر خانواده از بعد منفی
- ۷۸..... ۵. تأثیرات شبکه های اجتماعی بر روابط همسران
- ۷۹..... راهکارهایی برای مقابله با تأثیرات منفی شبکه های اجتماعی
- ۸۰..... تاثیرات فضای مجازی
- ۸۱..... تاثیرات منفی فضای مجازی بر دانش آموزان و نوجوانان
- از مهم ترین تاثیرات منفی فضای مجازی بر دانش آموزان میتوان به موارد زیر اشاره کرد:
- ۸۲.....
- ۸۴..... معرفی مهمترین آسیب های فضای مجازی بر خانواده و مدرسه
- ۸۶..... آسیب های فضای مجازی در مدارس

- ۸۷.....آفت ها در فضای مجازی
- ۸۸.....مسئولیت، هنجار، تخیلات
- ۸۹.....آموزش و کنترل کاربران
- ۹۰.....استفاده افراطی از فضای مجازی و چالش های تربیتی
- ۹۱.....مدیریت فضای مجازی
- ۹۲.....آگاهی بخشی به خانواده ها
- ۹۳.....فضای مجازی در یادگیری دانش آموزان اختلال ایجاد کرده است
- ۹۶.....عوامل مؤثر بر افت تحصیلی (عوامل مربوط به خود دانش آموز):
- ۹۷.....پیشینه تجربی:
- ۹۸.....دانش آموزان و اینترنت :
- ۱۰۰.....ترویج فرهنگ صحیح استفاده از اینترنت و فضای مجازی در محیط
- ۱۰۱.....آسیب های جسمی و روحی و روانی:
- ۱۰۲.....معرفی مهمترین آسیب های فضای مجازی بر تحصیل و دانش آموزان مدارس
- ۱۰۳.....راهکارهایی برای کاهش آسیب فضای مجازی
- ۱۰۴.....راهکارهایی برای رفع آسیبهای پیشگفته در مدارس
- ۱۰۶.....آسیب شناسی فضای مجازی، مدارس و خانواده
- ۱۰۹.....آسیب های اجتماعی ناشی از اینترنت
- ۱۱۰.....ترویج بی دینی
- ۱۱۱.....سوء استفاده از اتاق های گفت و گو (چت روم)
- ۱۱۲.....معرفی مهمترین آسیب های فضای مجازی بر خانواده
- ۱۱۴.....آسیب های فرهنگی، تأثیر فضای مجازی بر سبک زندگی

- راهکارهایی برای ایمنی از آسیب های فضای مجازی ۱۱۴
- وظایف مسئولان ۱۱۷
- اینترنت محلی ۱۱۸
- حضور افراد آگاه در شبکه های اجتماعی ۱۱۸
- فضای مجازی و نارضایتی های خانوادگی ۱۲۱
۱. کم تحرکی و اضافه وزن، پیامد استفاده افراطی از فضای مجازی ۱۲۵
۲. مشکلات خواب از مهم ترین اثرات شبکه های اجتماعی بر کودکان ۱۲۵
- تهدید سلامت روان بدلیل استفاده بیش از حد از اینترنت ۱۲۶
- گزارش های تهدید سلامت روان در جهان ۱۲۷
- هویت نوجوان در فضای پیچیده ی امروز چگونه شکل می گیرد؟ ۱۲۹
- مواجهه تصادفی و ناخواسته کودکان با محتوای مستهجن و غیراخلاقی ۱۳۰
- دسترسی آسان بیگانگان به اطلاعات خانواده از طریق کودکان ۱۳۰
- راهکارهای پلیس فتا ۱۳۲
- منابع ۱۳۵

اینترنت (Internet)

اینترنت، یک شبکه جهانی است که شامل میلیون ها کامپیوتر متصل به هم از سرتاسر دنیا بوده و اجازه انتقال انبوهی از داده ها و اطلاعات را میان کامپیوترهای موجود می دهد. به عبارت دیگر، اینترنت مجموعه ای است از میلیون ها شبکه خصوصی، عمومی، دانشگاهی، تجاری و دولتی در اندازه های محلی کوچک تا جهانی و بسیار بزرگ که با استفاده از فناوری های الکترونیکی و نوری به هم متصل شده اند. اینترنت در برگیرنده منابع اطلاعاتی و خدمات گسترده ای است که برجسته ترین آنها وب جهان گستر و رایانامه هستند.

کلمه Internet، با حروف کوچک قبلاً به معنای "حرکات پیوسته" به عنوان یک فعل یا یک صفت به کار برده می شد، اما بعدها که شبکه اینترنت به وجود آمد، کلمه Internetwork، بر روی آن نام گذاری شد. این کلمه از دو بخش Inter و Network تشکیل شده است. پیشوند Inter معمولاً به معنای "بین" مورد استفاده قرار می گیرد، مثل International (بین المللی)، از ترکیب این دو کلمه Internetwork به معنای "بین شبکه ای" به وجود می آید. این کلمه بعدها به صورت کوتاه شده به Internet تغییر داده شد.

کلمه Internet، مخفف عبارت International Network، به معنی شبکه بین المللی می باشد، و در کل کلمه "Net" به معنی تار عنکبوت و همچنین تور می باشد که به عبارت دیگر اینترنت به تار عنکبوت تشبیه شده و وجه تشابه آنها شبکه ای بودن و درهم تنیده بودن آنها می باشد.

تاریخچه اینترنت

اتحاد جماهیر شوروی آن زمان موشکی با نام «اسپونیک (Spotnik)» را به فضا می‌فرستد و نشان می‌دهد دارای قدرتی است که می‌تواند شبکه‌های ارتباطی آمریکا را توسط موشک‌های بالستیک و دوربرد خود از بین ببرد. آمریکایی‌ها در پاسخگویی به این اقدام روس‌ها، موسسه پروژه‌های تحقیقی پیشرفته "ARPA" را به وجود آوردند. هدف از تاسیس چنین موسسه‌ای پژوهش و آزمایش برای پیدا کردن روشی بود که بتوان از طریق خطوط تلفنی، کامپیوترها را به هم مرتبط نمود. به طوری که چندین کاربر بتوانند از یک خط ارتباطی مشترک استفاده کنند. در اصل شبکه‌ای بسازند که در آن داده‌ها به صورت اتوماتیک بین مبدا و مقصد حتی در صورت از بین رفتن بخشی از مسیرها جابه‌جا و منتقل شوند.

در اصل هدف آرپا ایجاد یک شبکه اینترنتی نبود و فقط یک اقدام احتیاطی در مقابل حمله احتمالی موشک‌های اتمی دوربرد بود. هر چند اکثر دانش امروزی ما درباره شبکه، به طور مستقیم از طرح آرپانت "ARPPA NET" گرفته شده‌است. شبکه‌ای که همچون یک تار عنکبوت باشد و هر کامپیوتر آن از مسیرهای مختلف بتواند با همتایان خود ارتباط داشته باشد و اگر یک یا چند کامپیوتر روی شبکه یا پیوند بین آنها از کار بیفتد بقیه باز هم بتوانند از مسیرهای تخریب نشده با هم ارتباط برقرار کنند. این ماجرا با وجودی که بخشی از حقایق به وجود آمدن اینترنت را بیان می‌کند، اما نمی‌تواند تمام واقعیات مربوط به آن را تشریح کند.

آقای باران که در دوران جنگ سرد زندگی می‌کرد می‌دانست که شبکه سراسری تلفن آمریکا توانایی مقابله با حمله اتمی شوروی سابق را ندارد. مثلاً اگر رئیس جمهور وقت آمریکا حمله اتمی متقابل را دستور دهد، باید از یک شبکه تلفنی استفاده می‌کرد که قبلاً توسط روس‌ها منهدم شده بود. در نتیجه طرح یک سیستم مقاوم در مقابل حمله اتمی روس‌ها ریخته شد. آقای باران (Baran)، تشکیل و تکامل اینترنت را به ساخت یک کلیسا تشبیه کرد و معتقد بود، طی سال‌های اخیر هر کس سنگی به پایه‌ها و سنگ‌های

قبلی بنا اضافه می‌کند و انجام هر کاری وابسته به کارهای انجام شده قبلی است. بنابراین نمی‌توان گفت، کدام بخش از کار مهمترین بخش کار بوده‌است و در کل پیدایش اینترنت نتیجه کار و تلاش گروه کثیری از دانشمندان است. داستان پیدایش اینترنت با افسانه و واقعیت در هم آمیخته شده‌است.

در اوایل دهه ۶۰ میلادی آقای باران طی مقالاتی پایه کار اینترنت امروزی را ریخت. اطلاعات و داده‌ها به صورت قطعات و بسته‌های کوچک تری تقسیم و هر بسته با آدرسی که به آن اختصاص داده می‌شود به مقصد خاص خود فرستاده می‌شد. به این ترتیب بسته‌ها مانند نامه‌های پستی می‌توانند از هر مسیری به مقصد برسند، زیرا آنها شامل آدرس فرستنده و گیرنده هستند و در مقصد بسته‌ها مجدداً یکپارچه می‌شوند و به صورت یک اطلاعات کامل درمی‌آیند. آقای باران با این ایده، ساختمان و ساختار اینترنت را پیش‌گویی کرد. او از کار سلول‌های مغزی انسان به عنوان الگو استفاده کرد.

او معتقد بود وقتی سلول‌های مغزی از بین بروند، شبکه عصبی دیگر از آنها استفاده نمی‌کند و مسیر دیگری را در مغز انتخاب می‌کند. از دیدگاه وی این امکان وجود دارد که شبکه‌ای با تعداد زیادی اتصالات برای تکرار ایجاد شوند تا در صورت نابودی بخشی از آن، همچنان به صورت مجموعه‌ای به هم پیوسته کار کند. تا نیمه دهه ۶۰ میلادی کسی به نظرات او توجه‌ای نکرد. تا اینکه در سال ۱۹۶۵ نیروی هوایی آمریکا به نظرات او علاقه‌مند شد و پنتاگون با سرمایه‌گذاری در طراحی و ساخت شبکه‌ای براساس نظریات او موافقت کرد. ولی آقای باران بنابر دلایلی حاضر با همکاری با نیروی هوایی آمریکا نشد.

در این میان دانشمندی با نام تیلور وارد موسسه آرپا (ARPA) شد. او مستقیماً به رئیس موسسه آرپا پیشنهاد کرد هزینه ایجاد یک شبکه آزمایشی کوچک با حداقل چهار گره را تامین کند که بودجه آن بالغ بر یک میلیون دلار برآورد شد. با این پیشنهاد تیلور تجربه‌ای را آغاز کرد که منجر به پیدایش اینترنت امروزی شد. او موفق شد در سال ۱۹۶۶، دو کامپیوتر را در شرق و غرب آمریکا به هم متصل کند. با این اتصال انقلابی در

نحوه صدور اطلاعات در دنیای ارتباطات رخ داد که نتیجه آن را امروز همگی شاهد هستیم. این شبکه به بسته‌هایی (packet) از داده‌ها که به وسیله کامپیوترهای مختلف ارسال می‌شدند متکی بود. پس از آنکه آزمایش‌ها سودمندی آن را مشخص کردند سایر بخش‌های دولتی و دانشگاه‌های پژوهشی تمایل خود را به وصل شدن به آن اعلام کردند.

ارتباطات الکترونیکی به صورت روشی مؤثر برای دانشمندان و دیگران به منظور استفاده مشترک از داده‌ها درآمد. در همان زمان که آرپانت در حال رشد بود تعدادی شبکه پوشش محلی (LAN) در نقاط مختلف آمریکا به وجود آمد. مدیران LANها نیز به وصل کردن کامپیوترهای شبکه‌های خود به شبکه‌های بزرگتر اقدام کردند. پروتکل اینترنت ARPANet IP زبان استاندارد حکم فرما برای برقراری ارتباط کامپیوترهای شبکه‌های مختلف به یکدیگر شد. از اوایل دهه ۱۹۹۰ رشد استفاده از اینترنت به صورت تصاعدی افزایش یافت. یکی از علل چنین استقبالی ابزار جستجویی مانند Gopher وarchie بوده‌است.

با آن که اینترنت از ابتدا طوری بود که مبادله اطلاعات برای تازه واردان بسیار ساده باشد، بزرگترین جهش وب در سال ۱۹۹۳ با عرضه نرم‌افزار موزاییک (Mosaic) که نخستین برنامه مرورگر وب گرافیکی بود به وجود آمد. برنامه موزاییک محصول تلاش دانشجویان و استادان بخش "مرکز ملی کاربردهای ابر کامپیوتر" در دانشگاه ایلینویز آمریکا بود. برای نخستین بار موزاییک امکانات اشاره و کلیک (به وسیله موش) را فراهم کرد.

کاربران می‌توانستند صفحات وب (web page) یا مجموعه‌ای از متن و گرافیک را کنار هم بگذارند تا هر کسی که می‌خواست آنها را بتواند روی اینترنت مشاهده کند. وقتی با موش روی کلمه‌ها یا تصاویر خاصی که hyper link نامیده می‌شد کلیک می‌کردند برنامه موزاییک به طور خودکار یک صفحه دیگر باز می‌کرد که به کلمه یا تصویر خاص و کلیک شده اختصاص داشت. بهترین بخش این سیستم آنجا بود که hyper linkها

می‌توانستند به صفحاتی روی همان کامپیوتر یا هر کامپیوتر دیگر اینترنت با خدمات وب اشاره کنند.

موزاییک و جانشینان آن مانند Navigator محصول شرکت "نت اسکپ" اینترنت را از قلمرو علمی به میان مردم آوردند. طبق آخرین آمار ۵۱ درصد کاربران بعد از سال ۱۹۹۵ وارد این محیط شده‌اند. میلیون‌ها انسانی که از اینترنت استفاده می‌کنند نیازی ندارند که نکات فنی مانند TCP/IP را بدانند. امروزه شرکت‌های خدمات دهنده اینترنت یا ISP این کار را به عهده دارند. رشد روز افزون آن و ساده تر شدن استفاده آن همچنان ادامه دارد. هر چه تعداد مردم بیشتری به اینترنت رجوع کنند تعداد شرکت‌های سازنده برنامه‌های اینترنت بیشتر می‌شود.

با آنکه بعضی از علاقه مندان اینترنت آن را نوعی شیوه زندگی می‌دانند، در نظر بیشتر کاربران منبع سرگرمی اطلاعات است ولی بیشترین مصرف آن پست الکترونیکی یا همان ایمیل است که یکی از ابزارهای ارتباطی کارآمد به شمار می‌رود. پیام‌ها از کامپیوتری به کامپیوتر دیگر با سرعت منتقل می‌شود و منتظر می‌ماند تا شخص فرصت خواندن آنها را پیدا کند. وب امکانات خوبی برای کپی از نرم‌افزارهای مجاز از لحاظ کپی فراهم می‌سازد. وقتی که می‌بینیم که در مدت کوتاهی اینترنت به چنین رشدی رسیده است، مطمئناً دشوار خواهد بود که آینده او را پیش بینی کنیم.

تاریخچه اینترنت در ایران

ورود اینترنت به ایران به سال ۱۳۷۰ برمی‌گردد، اما کاربرد این فناوری به شکل گسترده تنها در چند سال اخیر میان عموم مردم مورد استفاده قرار گرفته است.

در سال ۱۳۷۰، یک ایرانی که کارمند دانشگاه برکلی کالیفرنیا بود اولین کامپیوتر را به نام "تهران" که محتوایش مطالب مربوط به ایران بود به شبکه اینترنت وصل می‌کند. وی در سال ۱۳۷۲ نیز اولین وب سایت ایرانی را به عنوان یک پایگاه اطلاعات و منابع

ایرانی در وب مستقر می کند که جزء اولین وب سایت ها و وب سرورهای خارج از اروپا محسوب می شود.

شکل گیری اینترنت به معنای امروزی در ایران به ایجاد مرکز تحقیقات فیزیک نظری در سال ۱۳۸۸ و اقدامات این مرکز برای همکاری و ایجاد پروژه های تحقیقاتی و علمی بین دانشگاه های ایران و مؤسسات بین المللی برمی گردد.

در سال ۱۳۷۱ با تلاش های صورت گرفته از سوی این مرکز تعداد کمی از دانشگاه های ایران از جمله دانشگاه صنعتی شریف و دانشگاه گیلان به اینترنت وصل شدند تا با دنیای خارج ایمیل رد و بدل کنند. در آن سال ها کسی تصور امکان تجارت، خرید و فروش، پرداخت وجه، آموزش و بسیاری از کاربردهای فعلی بر بستر اینترنت را نداشت و تنها استفاده ای که از اینترنت صورت می گرفت تبادل ایمیل بود. پس از این سال بود که تقریباً همه ساله اقدامات و ابداعات جدیدی بر بستر اینترنت در ایران شکل گرفت که هر یک از آنها توانست مبنای استفاده اقشار مختلف مردم از این پدیده قرار گیرد.

ثبت دامنه ملی دات آی آر (IR) در سال ۱۳۷۲ یکی از اقدامات موثر در قلمرو اینترنت ایرانی محسوب می شود که توانست مشخصه ای تعیین شده برای هویت ایران در فضای اینترنت شکل دهد. این اقدام از سوی مرکز تحقیقات فیزیک نظری انجام شد که هنوز نیز تنها نهاد ثبت اسامی قلمرو دامنه های اینترنتی در ایران به رسمیت شناخته می شود. در همین سال اولین لیست ایمیل ایرانی که موضوعی ورزشی داشت به راه افتاد تا اولین طومار ایرانیان در شبکه اینترنت راه اندازی شود و هزاران ایرانی از سراسر دنیا بتوانند در مورد اخبار و حوادث ورزشی ایران تبادل نظر کنند. در سال ۷۲ اقدام مهم دیگر از جمله تدوین و انتشار نسخه فارسی مرورگر اینترنتی "موزاییک" بود تا کاربران ایرانی بتوانند متن فارسی را در وب سایت ها به نمایش درآورند که پس از این اقدام محتوای روزنامه همشهری برای اولین بار به زبان فارسی روی وب قرار گرفت.

مرکز تحقیقات فیزیک نظری در سال ۱۳۷۳ با دانشگاه وین در اتریش برای اولین بار یک لینک IP تمام وقت اینترنت برقرار کرد و در اولین فرصت حدود هجده دانشگاه و

مؤسسه تحقیقاتی از طریق مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات به اینترنت دسترسی پیدا کردند. در همین سال بود که به دنبال اتصال به اینترنت، موسسه "ندا رایانه" فعالیت خود را به عنوان اولین ISP در ایران آغاز کرد. اولین مجله اینترنتی ایرانی در سال ۱۳۷۴ در وب منتشر شد و در همین سال نیز مجلس شورای اسلامی تاسیس شرکت امور ارتباطات دیتا را تحت نظر شرکت مخابرات ایران تصویب کرد تا تصدی توسعه خدمات دیتا در سطح کشور به طور انحصاری در اختیار این شرکت قرار گیرد.

از دیگر اتفاقات فراموش نشدنی سال ۱۳۷۴، می توان به پخش زنده اینترنتی اولین مسابقه فوتبال (ایران - عربستان در تهران) توسط صدا و سیما به طور زنده در اینترنت و از طریق وب سایتی در انگلستان اشاره کرد.

در سال ۱۳۷۵، طبق اعلام موسسات جهانی حدود ۲ هزار نفر در ایران کاربر اینترنت می شوند که با توجه به سرعت دسترسی پایین و پهنای باند چند بیت در ثانیه تنها موفق به ارسال و دریافت ایمیل می شدند. کاربردهای اینترنت در سال های اول ورود به ایران تنها مربوط به ارسال و دریافت ایمیل متن در حد چند کیلوبیت می شد و برای ارسال یک عکس دو هزار کیلوبیتی کاربر باید حدود دو ساعت زمان صرف می کرد. در آن سال ها بیشترین سرعت اینترنت حداکثر ۶۴ کیلوبیت در ثانیه بود. از این سال به بعد رفته رفته اینترنت نمود پررنگ تری در کشور پیدا کرد، به نحوی که در سال ۱۳۷۶ برای اولین بار در تاریخ انتخابات ایران، نامزدهای ریاست جمهوری وب سایت های رسمی خود را منتشر کردند تا فعالیت های تبلیغاتی خود را به خارج از ایران گسترش دهند و خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران اخبار خود را از طریق وب سایت انتشار داد.

در سال ۷۶ همچنین برای توسعه پهنای باند اینترنتی، مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات از طریق یک لینک جدید ۱۲۸ کیلوبیتی به ماهواره Archway، در شهر میلان ایتالیا وصل می شود که بعد از این اتصال وضع اینترنت در دانشگاه های کشور کمی بهتر شد که چند ماه بعد ظرفیت این اتصال به نقطه اشباع رسید و در سال ۱۳۷۷ این سرعت اتصال به ۵۱۲ کیلوبیت در ثانیه ارتقا یافت.

در سال ۱۳۷۶ تعداد مشترکان اینترنت در ایران ۵ هزار نفر تخمین زده شد و پروژه یونیکد نیز با قرارداد شورای عالی انفورماتیک و با نظارت و مدیریت فنی دانشگاه صنعتی شریف تحت عنوان "فارسی وب" آغاز شد که هدف آن گنجاندن کامل و جامع الفبای فارسی در استاندارد یونیکد، نشر فارسی در کامپیوتر به ویژه اینترنت، وب و استاندارد سازی بود تا مشکل فونت های غیراستاندارد موجود در نرم افزارهای ایرانی حل شود که در اواخر سال ۱۳۷۹ ایران به طور رسمی عضو کنسرسیوم یونیکد شد. در سال ۱۳۸۳ طرح تکفا به عنوان اولین و مهمترین طرح دولت ایران در زمینه توسعه کاربرد فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی با بودجه ای حدود صد میلیارد تومان به اجرا در می آید. جنجالی ترین بحث در سال ۱۳۸۴ در زمینه اینترنت در ایران، اجرای سیاست فیلترینگ سایت های اینترنتی غیر مجاز و خلاف موازین اخلاقی و اسلامی بود که سر و صدای زیادی به پا کرد.

در سال ۱۳۸۵ طرح ساماندهی وب سایت ها و وبلاگ ها توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مهمترین اقدام دولت در زمینه اینترنت به شمار می رود. آغاز اولین پدیده وبلاگ نویسی در ایران نیز به سال ۱۳۸۰ برمی گردد و اولین سرویس وبلاگ نویسی ویژه فارسی زبان ها "پرشین بلاگ" در ایران آغاز بکار می کند که هدف تیم ارائه دهنده این سرویس مجانی ایجاد محیطی کاملا فارسی از جمله متن نویسی سازگار با زبان فارسی، تقویم شمسی و سیستم نظرخواهی فارسی و متمرکز کردن وبلاگ نویسان فارسی زبان در یک سایت و در نتیجه افزایش بینندگان این وبلاگ ها است که در عرض هفت ماه نزدیک به ۲۱ هزار ایرانی برای استفاده از این سرویس ثبت نام می کنند.

مزایا و معایب اینترنت

اینترنت برجسته ترین ابداع بشر در زمینه ارتباطات در طول تاریخ بوده است. اینترنت همچون هر اختراع دیگری از مزایا و معایب مخصوص به خود برخوردار است. با این حال، مزایای اینترنت بسیار فراتر از معایب آن می باشند. اینترنت یک شبکه کامپیوتری جهانی است که امکانات اطلاعاتی و ارتباطاتی گوناگونی را ارائه می دهد. امروزه اینترنت به

قدرتمندترین ابزار در دست مردم در سرتاسر دنیا تبدیل شده است. با ظهور اینترنت، از اندازه‌ی دنیا عملاً کاسته شده و زمین شکل یک دهکده جهانی را به خود گرفته است. اینترنت را می‌توان به عنوان شبکه‌ای از کامپیوترها تعریف نمود که با هدف دریافت و ارسال داده‌ها مثل ایمیل، طراحی شده است. به بیان ساده‌تر، اینترنت را می‌توان به یک سرور بسیار عظیم تشبیه کرد که از اطلاعات فراوانی برخوردار است و این اطلاعات به صورت همزمان توسط میلیاردها انسان مورد استفاده قرار می‌گیرند. اینترنت اساساً یک شبکه است که دیگر شبکه‌های کوچک‌تر را به هم متصل می‌سازد. همه فناوری‌های مدرن به وسیله اینترنت به یکدیگر متصل می‌شوند و به این ترتیب هر گونه تلاش و کوششی در این زمینه صورت گرفته است. اینترنت به یک ابزار تجاری لازم و ضروری تبدیل شده است که به نزدیک‌تر ساختن دنیا کمک نموده است. کسب اخبار از نقاط مختلف دنیا، دست رسی به منابع دانش، و خرید آنلاین تنها با یک کلیک امکان پذیر شده است. اینترنت از لحاظ ارائه خدمات از قابلیت‌های بالقوه عظیمی برخوردار بوده و خدمات فراوانی را ارائه می‌دهد.

با این حال، اینترنت نیز مانند هر اختراع علمی و فناورانه دیگری از مزایا و معایبی برخوردار است که در این کتاب مورد بررسی قرار می‌دهیم.

مزایای اینترنت

ارتباط سریع‌تر

اینترنت بهترین ابزار ارتباطی است که بشر تاکنون ابداع نموده است. در حال حاضر ما قادریم با فردی در آن سوی دنیا به صورت زنده و هم زمان ارتباط برقرار نمائیم. جهت برقراری ارتباطات شخصی‌تر و متقابل، استفاده از امکاناتی هم چون ویدئو کنفرانس، چت و خدمات پیام رسان امکان پذیر شده است. به لطف این خدمات کشورهایی که از لحاظ جغرافیایی از هم جدا هستند در کنار هم قرار گرفته‌اند و جامعه‌ای را تشکیل داده‌اند که قادر است تفکرات خویش در زمینه مسائل جهانی را به اشتراک بگذارند. این مسأله بر

تک تک ما تأثیر می‌گذارد. اینترنت یک سکو و رسانه مشترک در اختیار ما قرار داده است که به کمک آن می‌توانیم به کاوش در باره دیگر فرهنگ‌ها و ایدئولوژی‌ها بپردازیم.

منابع اطلاعاتی فراوان

اینترنت گنجینه‌ای از اطلاعات محسوب می‌شود و در باره هر موضوعی که در دنیا بحث می‌شود دانش و اطلاعات ارائه می‌نماید. موتورهای جستجو دسترسی به اطلاعات در باره موضوعات گوناگون همچون قوانین و خدمات دولتی، نمایشگاه‌ها و همایش‌های تجاری، اطلاعات درباره بازار، ابداعات جدید و حمایت‌های فنی را امکان پذیر ساخته‌اند و حتی پند و اندرزهایی درباره عشق و روابط مربوطه در اختیار کاربران قرار می‌دهند.

کمک گرفتن از اینترنت جهت انجام پژوهش و جمع‌آوری منابع در راستای انجام تکالیف درسی، ارائه مطالب در محل کار و تکمیل تحقیقات به امری رایج و معمول تبدیل شده است. اینترنت همچنین اطلاعات به‌روز درباره آخرین دستاوردها در زمینه‌های پزشکی، فناوری، و دیگر حوزه‌های علمی را فراهم می‌آورد. وب سایت‌های گوناگون هم چون وب سایت پزشکی در آمریکا، کسب مشاوره از پزشکان متخصص را به صورت آنلاین امکان پذیر ساخته است بدون این که عملاً نیازی به تعیین وقت ملاقات باشد.

آموزش خستگی ناپذیر

اینترنت به یکی از انتشار دهندگان اساسی علم و دانش تبدیل شده است، امری که هم به صورت رایگان و هم در ازای پرداخت پول انجام می‌گیرد. کیفیت و اعتبار محتوای ارائه شده توسط هر وب سایت معمولاً اثبات کننده اعتبار، ایمنی، امنیت و قابل اعتماد بودن این شیوه آموزش است. اینترنت به ابزاری برجسته برای کسانی تبدیل شده است که از مراکز آکادمیک بی بهره هستند، زیرا به این افراد کمک می‌کند تا دانش و تخصص بیشتری در زمینه موضوعات گوناگون کسب نمایند. اینترنت تصاویر ویدئویی معلمانی را در دست رس قرار می‌دهد که همانند یک کلاس درس واقعی به ارائه دروس می‌پردازند،

نمودارها را به نمایش می‌گذارند و مفاهیم را توضیح می‌دهند. این امر باعث شده است تا دامنه تحصیل در منزل گسترش یابد. سازمان‌های غیر انتفاعی نیز وب سایت‌هایی را راه اندازی نموده‌اند تا افراد داوطلب و هم چنین مبالغ اهدایی را در راستای کمک به نیازمندان جذب نمایند. هم چنین سایت‌هایی همچون ویکی‌پدیا، نیز خود را وقف ارائه دانش و اطلاعات به همه گروه‌های سنی نموده‌اند.

سرگرمی برای همه

تفریح و سرگرمی یکی از دلایل اصلی و اولویت داری است که مردم برای گشت و گذار در اینترنت از آن استفاده می‌کنند. در حقیقت، اینترنت از طریق بازاریابی برای چندین صنعت تفریح و سرگرمی چند بعدی به موفقیت زیادی دست یافته است. جستجوی آخرین اخبار و اطلاعات درباره افراد مشهور و گشت و گذار در وب سایت‌هایی که درباره سبک‌های زندگی اطلاعات ارائه می‌دهند به یکی از فعالیت‌های روزمره بسیاری از کاربران اینترنت تبدیل شده است. از سوی دیگر، حتی افراد مشهور نیز به نحو کارآمدی از اینترنت بهره می‌گیرند تا اهداف خود را رواج داده و طرف داران خود را خشنود سازند. بازی‌های بی شماری جهت دانلود رایگان یا پولی در اینترنت موجود هستند. در واقع، بازی‌های آنلاین به خاطر تقاضای روز افزون در سرتاسر دنیا برای این گونه بازی‌ها، به موفقیت چشم گیر و خارق العاده‌ای دست یافته‌اند.

شبکه‌های اجتماعی و اتصال به این شبکه‌ها

برای بسیاری از مردم، زندگی اجتماعی بدون فیس‌بوک و توییتر قابل تصور نیست. این وب سایت‌ها به ابزارهایی جهت تماس با دوستان و خانواده و کسب اطلاع از آخرین روی داده های جهان تبدیل شده اند. شبکه‌های اجتماعی همچنین به ابزاری عالی جهت برقراری تماس با افراد هم فکر و عضویت در گروه‌ها و جوامع مورد علاقه تبدیل شده است. اینترنت علاوه بر جستجوی دوستانی که مدت‌ها است گم کرده‌ایم جستجو و درخواست تقاضا برای مشاغل و فرصت‌های تجاری را از طریق گردهمایی و جوامع اینترنتی امکان پذیر ساخته است.

چت روم‌های عمومی در اینترنت کاربران را قادر می‌سازند با افراد جدید ملاقات نمایند. اینترنت همچنین افراد مجرد را قادر می‌سازد تا شریک زندگی مناسب خویش را انتخاب نمایند و در این راستا پروفایل‌های افراد را به صورت آنلاین و امن در دسترس قرار می‌دهد.

خدمات آنلاین و تجارت الکترونیک

ما اکنون قادریم همه معاملات مالی خویش را به صورت آنلاین انجام دهیم. می‌توانیم بلیط سینما رزرو کنیم، پول نقل و انتقال دهیم و قبوض و مالیات‌ها را پرداخت نمائیم بدون اینکه منزل یا محل کار خویش را ترک کنیم. برای مثال، وب سایت‌های مسافرتی با توجه به اولویت‌های مشتریان طرح‌هایی برای رزرو سریع بلیط و هتل و برنامه ریزی مسیر سفر ارائه می‌نمایند.

تجارت الکترونیک در رابطه با تمام معاملات تجاری که با نقل و انتقال پول از طریق اینترنت سروکار دارند دارای کاربرد است. داد و ستد آنلاین پول تقریباً در همه نوع کسب و کار به یک هنجار تبدیل گردیده است. تجارت الکترونیک با توجه به پوشش گسترده‌ی محصولات و خدمات گوناگون امکان ارائه سفارشات مشتریان درب منزل را فراهم آورده است. وب سایت‌هایی هم چون وب سایت eBay، به مشتریان امکان می‌دهند تا محصولات را به صورت آنلاین خرید و فروش و یا حتی حراج نمایند.

معایب اینترنت

سرقت اطلاعات شخصی

استفاده از اینترنت جهت انجام امور بانکی، ایجاد شبکه‌های اجتماعی و ارائه خدمات دیگر غالباً اطلاعات شخصی را در مقابل سرقت آسیب پذیر می‌سازند. هیچ راه مطمئن و غیر قابل نفوذی جهت محافظت از اسامی، شماره حساب‌ها، آدرس‌ها، تصاویر، و شماره‌های کارت‌های اعتباری در برابر سرقت و سوء استفاده توسط وب سایت‌ها و افراد سارق وجود ندارد.

هکرهای بی پروا می‌توانند با نصب نرم افزارهای سرقت کننده اطلاعات از طریق اتصالات ناامن به اطلاعات مهم و حساس ما دست رسی پیدا کنند. لازم به ذکر است که خسارات ناشی از سوء استفاده از هویت و نفوذ به حساب‌ها غالباً جبران ناپذیر بوده و مهم‌تر از همه این که باعث خجالت و سر افکندگی می‌شوند.

ارسال هرز نامه

ارسال هرزنامه به ارسال ایمیل‌های ناخواسته اطلاق می‌شود. ایمیل‌هایی که به صورت بی هدف ارسال می‌شوند و باعث اختلال غیر ضروری در سیستم کامپیوتری می‌شوند. این فعالیت‌های غیر قانونی می‌توانند بسیار مایوس کننده باشند، زیرا فرآیند دسترسی به ایمیل‌ها را کندتر ساخته و کل خدمات ایمیلی مربوطه را برای مشتریان به خدماتی غیر قابل اطمینان تبدیل می‌نماید. ارسال کنندگان هرزنامه معمولاً از نرم افزارهای bot بهره می‌گیرند تا با ارسال آگهی‌های تبلیغاتی بی پایان کاربران را بمباران نمایند. این امر می‌تواند به شدت باعث گيجی و سردرگمی شود، زیرا هرز نامه‌ها با ایمیل‌های مهم‌تر ما مخلوط می‌گردند.

خوشبختانه، ارائه دهندگان خدمات ایمیل غالباً از سیستم‌های امنیتی بهره می‌گیرند تا کاربران را در مقابل هرز نامه‌ها محافظت نمایند. همچنین، این امکان وجود دارد که یک

ایمیل را به عنوان هرزنامه گزارش نمود تا به این ترتیب ایمیل‌هایی که از IP یا ID مربوطه ارسال می‌شوند مسدود گردند.

تهدیدات ناشی از بدافزارها

یکی از آزار دهنده‌ترین مشکلات مرتبط با اینترنت قابلیت نفوذ آسان بدافزارها به کامپیوترهای کاربر می‌باشد. کاربران اینترنت اغلب در معرض حملات ویروسی قرار می‌گیرند، حملاتی که به کامپیوترها و فایل‌های مهم آنها آسیب وارد می‌کنند. برنامه‌های ویروسی نامعلوم و نامشخص هستند و ممکن است تنها با کلیک بر روی یک لینک به ظاهر بی‌خطر فعال شوند. کامپیوترهای متصل به اینترنت در برابر حملات ویروسی که IP ها را هدف قرار می‌دهند بسیار آسیب پذیر هستند. چنین حملاتی ممکن است به از کار افتادن کامل کامپیوتر منجر شود.

ویروس‌های اینترنتی دارای سه نوع هستند. نوع اول ویروس‌ها بر روی فایل‌ها تأثیر می‌گذارند و مستقیماً یک فایل مشخص را هدف قرار می‌دهند. نوع دوم ویروس‌ها به سیستم و فایل‌های بوت قبل راه اندازی آسیب می‌زنند. این امر می‌تواند بسیار ناخوشایند باشد، زیرا به شکل مؤثری از راه اندازی مجدد کامپیوتر جلوگیری می‌کند. نوع سوم ویروس‌ها با نام ویروس‌های کلان شناخته می‌شوند. این ویروس‌ها رایج‌ترین و در عین حال بی‌خطرترین نوع ویروس به شمار می‌روند.

ویروس‌های کلان صرفاً به تغییر مواردی همچون نمادهای موجود در فایل‌های متنی مبادرت می‌ورزند. ویروس‌هایی که می‌توانند تکثیر و گسترش یابند با عنوان کرم‌های کامپیوتری شناخته می‌شوند. ویروس‌هایی که در نقاب برنامه‌ی دیگر تغییر چهره می‌دهند تروجان نام دارند.